

έργατικότητα, τὸν ἡθικὸν χαρακτῆρα, τὴν μόρφωσιν καὶ ἄλλα τυχὸν ὑπάρχοντα προσόντα καὶ τελευταῖον τὸ ζήτημα τῆς προικός. Διότι εἰς πολλὰς περιπτώσεις καὶ μάλιστα ὅταν ὑπάρχουν τὰ λεχθέντα ἡθικὰ προτερήματα, πιθανὸν ἡ προΐκα νὰ μὴ εἴναι τόσον ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος εἰς τὸν βίον τοῦ νέου ζεύγους. Τοιουτοτρόπως διὰ τῶν εὐγονικῶν γάμων καὶ τῆς ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν διαδοχικῆς ἐνισχύσεως τῶν προτερημάτων ἀφ' ἐνός, καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν ἐπιβλαβῶν ἐλαττωμάτων ἀφ' ἐτέρου, ἡ Ἑλληνικὴ φυλή, συνεχῶς βελτιουμένη, θ' ἀποκτήσῃ καὶ πάλιν τὰς ἔξαιρετικὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς ἴκανότητας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ.— Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς χολινεστεράσης τοῦ αἷματος κατόπιν ἀπορροφήσεως ἵχνῶν παραθείουν ἐκ τροφίμων, ὑπὸ Γεωργ. Λογαρᾶ, Ἀνδρ. Α. Βασιλείου καὶ Διον. Ἀβραμίδου*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργ. Ιωακείμογλου.

Εἰς τὴν προηγουμένην ἔρευναν¹ ἐξητάσαμεν τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὑπολειμμάτων παραθείουν, περιεχομένων εἰς ἔλαιον ἐκθλιβὲν ἐξ ἔλαιων ψεκασθεισῶν διὰ παραθείουν, ἐπὶ τῆς χολινεστεράσης 357 κατοίκων τῆς νήσου Κερκύρας. Εἰς τὴν παροῦσαν ἔρευναν, διεξαχθεῖσαν μετὰ πάροδον ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐθέσαμεν δύο σκοπούς: πρῶτον νὰ διαπιστώσωμεν ποῖα τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς μακροχρονίου χρήσεως ἔλαιου περιέχοντος ὑπολείμματα παραθείου ἐπὶ τῆς χολινεστεράσης τοῦ αἵματος καὶ δεύτερον νὰ συγχρίνωμεν τὰς τότε εὑρεθείσας τιμῆς χολινεστεράσης μὲ τὰς μετὰ πάροδον ἐξαμήνου ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀτόμων.

Μέθοδος.— Καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἔρευναν ἐχρησιμοποιήθη πρὸς ἐξέτασιν τῆς χολινεστεράσης ἐν τῷ αἷματι ἡ μέθοδος τῶν Limperos καὶ Ranta (1953) ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν D. R. Davies καὶ J. D. Nicholls (1955)(3).

* **Αποτελέσματα.** — 'Ἐνταῦθα ἐξητάσαμεν ἐν συνόλῳ 666 ἀτομά ἐξ ὧν 395 ἔφαγον βεβαιωμένως παραθειοῦχον ἔλαιον, 159 ἔφαγον πιθανῶς τοιοῦτον καὶ 112 δὲν ἔφαγον. Εἰς τοὺς πίνακας I, II, III καὶ IV καταγράφονται ἐν λεπτομερείᾳ τὰ ἀποτελέσματα τῶν γενομένων προσδιορισμῶν, ἐκφραζόμενα εἰς χρόνον μεταπτώσεως τοῦ δείκτου.

Πίναξ I. — 'Ἐκ τῶν 395 περιπτώσεων τοῦ πίνακος τούτου (κατηγορίασκον παραθειοῦχον ἔλαιον) 270 ἐμφανίζονται μὲ χολινεστεράσην ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων,

* GEORGE LOGARAS, ANDR. VASSILICU and D. AVRAMIDIS, Some observations on the effect of ingesting parathion residues in olive oil upon the whole - blood ChE of individuals.

21 μὲ βαθμὸν ἀπορροφήσεως (χρόνος ἀπὸ 23' μέχρι 34') ἐκτὸς τῆς ἐπικινδύνου ζώνης καὶ μὲ τέσσαρας περιπτώσεις ἐντὸς τῆς ἐπικινδύνου ζώνης. Αἱ τέσσαρες περιπτώσεις αὗται ἀνήκουσιν εἰς ἄτομα ἀσχοληθέντα μὲ τὸν φεκασμὸν διὰ παραθείου κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον.

Ἡ ἐκατοστιαίᾳ ἔκφρασις τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πίνακος τούτου ἔχει ὡς ἑξῆς:

- 1) Χολινεστεράση ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων 68,35 %
- 2)   »   ἐκτὸς »   »   » 31,65 %

Πίναξ II. — Ἐκ τῶν 159 περιπτώσεων τοῦ πίνακος τούτου (πιθανῶς κατηγόρισκον παραθειοῦχον ἔλαιον) 116 ἐμφανίζονται μὲ χολινεστεράσην ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων, 40 μὲ βαθμὸν ἀπορροφήσεως (χρόνος 24'-34') ἐκτὸς τῆς ἐπικινδύνου ζώνης, δύο ἐλάχιστα ὑπερβαίνουσαι ταύτην καὶ μία ἐντὸς τῆς ἐπικινδύνου ζώνης (χρόνος 59)' ἀλλὰ ἡ αἰτία ᾧτο παθολογικῆς φύσεως.

Ἡ ἐκατοστιαίᾳ ἔκφρασις τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πίνακος τούτου ἔχει ὡς ἑξῆς:

- 1) Χολινεστεράση ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων 72,76 %
- 2)   »   ἐκτὸς »   »   » 27,24 %

Πίναξ III. — Ἐκ τῶν 112 περιπτώσεων τοῦ πίνακος τούτου (δὲν ἔφαγον παραθειοῦχον ἔλαιον) 87 ἐμφανίζονται μὲ χολινεστεράσην ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων καὶ αἱ ὑπόλοιποι 25 μὲ χολινεστεράσην ἡλαττωμένην ἀλλὰ ἐκτὸς τῆς ἐπικινδύνου ζώνης. Εἰς τὰς τελευταίας 25 περιπτώσεις περιελαμβάνοντο καὶ ἄτομα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καχεκτικά, μέθυσοι καὶ οὐδεμίᾳ περίπτωσις ἐντὸς τῆς ἐπικινδύνου ζώνης. Εἴναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἐλάττωσις τῆς χολινεστεράσης τοῦ αἵματος παρατηρεῖται ἐπὶ δξείας ἡπατίτιδος, κιρρώσεως, χολαγγείτιδος καὶ ὑποσυστολῆς (5).

Ἡ ἐκατοστιαίᾳ ἔκφρασις τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πίνακος τούτου ἔχει ὡς ἀκολούθως:

- 1) Χολινεστεράση ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων 78,57 %
- 2)   »   ἐκτὸς »   »   » 21,43 %

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν δεδομένων τοῦ πίνακος I, II καὶ III προκύπτει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχει μικρὰ ἀπορρόφησις εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ἀτόμων τὰ ὅποια καταναλίσκουσιν ἔλαιον περιέχον ὑπολείμματα παραθείου, ἀλλὰ αὕτη εἴναι ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀμέσου σημασίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαταραχὴν τῆς χολινεστεράσης.

Εἰς τὸν πίνακα IV ἐμφαίνονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἑξετάσεων τῶν ἴδιων ἀτόμων δίς, ἡτοι εἰς δύο χρονικάς περιόδους ἀπεχούσας ἀλλήλων ἥξ μηνας.

Ἐκ τῶν 86 περιπτώσεων τοῦ πίνακος τούτου προκύπτει ὅτι ηδεξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔχόντων χολινεστεράσην ἐντὸς τῶν φυσιολογικῶν ὁρίων ἀπὸ 58 (67,44 %) εἰς 68 (79,07 %) καὶ ἡλαττώθη ἀντιστοίχως ὁ ἀριθμὸς τῶν παρουσιαζόντων ἐλαφρὰν ἀπορρόφησιν (24'-34') ἀπὸ 28 (32,56 %) εἰς 18 (20,93 %).

ΠΙΝΑΞ Ι. Τὰ ἀποτελέσματα εἰς χρόνον κολυνεστράσης ἀτόμων ἄτινα ἔφαγον βεβαιωμένο; παραθειοῦν γέλαιον.

Χρόνος εἰς πρᾶτα λεπτά	14'	15'	16'	17'	18'	19'	20'	21'	22'	23'	24'	25'	26'	27'	28'	29'	30'	31'	32'	33'	34'	35'	36'	37'	38'	39'
Περιπτώσεις	2	9	13	23	26	40	27	40	29	61	17	13	14	22	16	13	10	7	4	3	2	1	-	1	1	1

ΠΙΝΑΞ ΙΙ. Τὰ ἀποτελέσματα εἰς χρόνον κολυνεστράσης ἀτόμων ἄτινα πιθανώς ἔφαγον παραθειοῦν γέλαιον.

Χρόνος εἰς πρᾶτα λεπτά	14'	15'	16'	17'	18'	19'	20'	21'	22'	23'	24'	25'	26'	27'	28'	29'	30'	31'	32'	33'	34'	35'	36'	37'	38'	39'
Περιπτώσεις	2	2	7	7	16	6	14	17	23	22	10	5	10	1	6	2	1	4	-	1	-	2	-	-	-	1

ΠΙΝΑΞ ΙΙΙ. Τὰ ἀποτελέσματα εἰς χρόνον κολυνεστράσης ἀτόμων ἄτινα δὲν ἔφαγον παραθειοῦν γέλαιον.

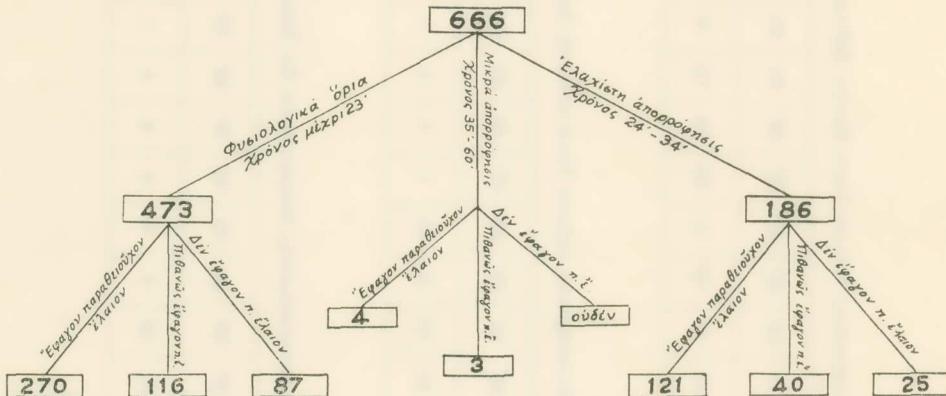
Χρόνος εἰς πρᾶτα λεπτά	13'	14'	15'	16'	17'	18'	19'	20'	21'	22'	23'	24'	25'	26'	27'	28'	29'	30'	31'	32'	33'	34'	35'	36'	37'	38'
Περιπτώσεις	4	-	2	8	4	10	7	13	15	11	13	5	8	3	2	4	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-

ΠΙΝΑΞ ΙV

Τὰ ἀποτελέσματα συγκριτικῶς εἰς χρόνον χολινεστεράσης τῆς προγενεστέρας καὶ παρούσης ἐρεύνης ἐπὶ 86 περιττώσεων.

Ἐξέτασις	μέχρι 23'	ἀπὸ 24' καὶ ἄνω
Προγενεστέρα	58	28
Παροῦσα	68	18

Εἰς τὸ παρατιθέμενον ἐνταῦθα σχεδιάγραμμα ἐμφανίζεται λεπτομερῶς ἡ εἰκὼν τῆς γενομένης ἐρεύνης.

Σχεδιάγραμμα ἐμφαῖνον τὰ ἀποτελέσματα τῆς γενομένης ἐρεύνης.

Δοθέντος ὅτι ἡ μέση εἰς ἔλαιον κατανάλωσις δὲν μετεβλήθη εἰς τὰ ἄτομα ταῦτα, συνάγεται τὸ πιθανώτερον συμπέρασμα ὅτι ἡ τοξικότης τοῦ ἔλαιου τοῦ περιέχοντος ὑπολείμματα παραθείου μειοῦται σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΞΕΙΑΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΠΑΡΑΘΕΙΟΥ

Ἐπειδὴ ὁ χρόνος τῆς ἐρεύνης ἡμῶν συνέπεσε μὲ τὴν περίοδον τοῦ ψεκασμοῦ διὰ παραθείου τῶν ἔλαιοιδένδρων, ἐδόθη εἰς ἡμᾶς ἡ ἀφορμὴ νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν πορείαν μερικῶν περιστατικῶν δηλητηριάσεων τῶν ψεκαστῶν κατὰ τὴν ἐργασίαν των, ὀφειλομένας εἰς ἀγνοιαν τοῦ κινδύνου ἢ πλημμελῆ (μᾶλλον ἀνύπαρκτα) μέσα προφυλάξεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ δηλητηρίου.

1) Α. Δ. Ἐπόπτης συνεργείου ψεκαστῶν.

Κλινικὰ συμπτώματα: κεραλαλγία, ἔλαφρὰ σιελόρροια, γενικὴ καχεξία, γαστρικαὶ διαταραχαί.

Ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης. Χρόνος 47'.

Απέσχε τῆς ἐργασίας καὶ ἐγένετο ἔνεσις ἀτροπίνης 1 mg. Τὴν ἐπομένην νέος προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ ἀποτέλεσμα χρόνον 32'.

2) Ψεκάστρια A. A. Κλινικὰ συμπτώματα: ζάλη καὶ στομαχικὰ διαταραχαῖ.

Ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ χρόνον 29' καὶ συγχρόνως ἔνεσις ἀτροπίνης 1 mg. Μετὰ ἔξαρον ἀπὸ ταύτης νέος προσδιορισμὸς χολινεστεράσης ἔδωκε χρόνον 24'.

3) M. K. Κλινικὰ συμπτώματα: ναυτία, ἔμετοι, σιελόρροια, κεφαλαλγία.

Ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ χρόνον 32'. Συγχρόνως ἐγένετο ἔνεσις ἀτροπίνης, 1 mg. καὶ μετὰ ὀκτάρον νέος προσδιορισμὸς μὲ χρόνον 27' καὶ ἔξαφάνισιν τῶν κλινικῶν συμπτωμάτων.

4) T. A. Φεκάστρια. Δὲν παρουσίαζε σαφῆ κλινικὰ συμπτώματα· ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ χρόνον 31'. Μετὰ ἔνεσιν 1 mg. ἀτροπίνης καὶ πάροδον ὀκταώρου, νέος προσδιορισμὸς χολινεστεράσης ἔδωκε χρόνον 24'.

5) T. A. Φεκάστρια. Κλινικὰ συμπτώματα: ἐλαφρὰ ζάλη, ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ χρόνον 34'. Μετὰ ἔνεσιν ἀτροπίνης 1 mg. καὶ πάροδον ὀκταώρου νέα ἔξετασις ἔδειξε χρόνον 20'.

6) Π. X. Φεκαστής. Εἰσῆλθεν εἰς Νοσοκομεῖον μὲ συμπτώματα: ζάλην, κεφαλαλγίαν, ἐμέτους, δύσπνοιαν. Ἐγένοντο εἰς αὐτὸν 3 ἐνέσις ἀτροπίνης 1 mg. μὲ ἐπιμονὴν τῶν κλινικῶν φαινομένων. Μετὰ τετάρτην καὶ πέμπτην ἔνεσιν ἀτροπίνης 1 mg. ὑπεχώρησαν τὰ κλινικὰ φαινόμενα· ἐλαβε μερικὰ εἰσέτι δισκία ἀτροπίνης τοῦ 1 mg. ἐξῆλθε τοῦ Νοσοκομείου μετὰ 5 ἡμέρας ἀπὸ τῆς εἰσόδου του, οὐδὲν παραπονούμενος. "Αμα τῇ ἐξόδῳ του ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ χρόνον 60'. Τὸ αὐτὸν ἀτομον εἶχεν ἔξετασθη πρὸ 15θημέρου παρ' ἡμῶν διὰ χολινεστεράσην καὶ εἶχεν εὑρεθῆ μὲ χρόνον 20'.

7) Λ. A. Κλινικὰ ἐλαφρὰ συμπτώματα: κεφαλαλγία καὶ ζάλη. Ἐγένετο προσδιορισμὸς χολινεστεράσης μὲ χρόνον 27' καὶ συγχρόνως ἔνεσις ἀτροπίνης 1 mg. Μετὰ πάροδον ἔξαρον ὑπεχώρησαν τὰ κλινικὰ συμπτώματα καὶ νέος προσδιορισμὸς χολινεστεράσης ἔδειξε χρόνον 25'.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐρεύνης ταύτης ἐπιβεβαιοῦν ἐπίσης τὴν γνώμην τὴν ὅποιαν εἴχομεν διατυπώσει εἰς τὴν προηγουμένην ἀνακοίνωσιν ἡμῶν ὅτι δηλαδὴ τὸ θέμα τῆς τοξικότητος ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ παραθείου εἰς τὸ ἐλαιον δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ τὴν ἐπείγουσαν σοβαρότητα τὴν δποίαν α πρίορι εἴχομεν ἀποδώσει εἰς τοῦτο.

Τὰ ἐπὶ μέρους συμπεράσματα θὰ ἥδυναντο νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἔξης:

Ἡ χρησιμοποίησις πρὸς διατροφὴν ἐλαίου περιέχοντος ἵχνη παραθείου προκαλεῖ μικρὰν ἐλάττωσιν τῆς χολινεστεράσης τοῦ αἵματος. Ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται,

ὅτι τὸ παραθεῖον ἀπορροφεῖται ἀπὸ τὸν γαστρεντερικὸν σωλῆνα. Μὲ τὴν πάροδον ὅμως τοῦ χρόνου ὅχι μόνον δὲν εύαισθητοποιεῖται ὁ ὄργανισμὸς εἰς νέαν πρόσληψιν, ὡς ἔνομιζετο, ἀλλὰ τούναντίον φαίνεται ὅτι ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς χολινεστεράσης τοῦ αἷματος εἶναι ἀσθενεστέρα. Τοῦτο πιθανῶς ὀφείλεται εἰς ἐλάττωσιν τῆς τοξικότητος τοῦ ἔλαίου τοῦ περιέχοντος ἵχνη παραθείου, σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου.

Ἐνταῦθα σκόπιμον εἶναι νὰ ἀναφέρωμεν τὰ πειράματα τοῦ A. Lehman καὶ συνεργατῶν τῆς Διοικήσεως Τροφίμων καὶ Φαρμάκων τῶν H. P. A. (4), διότι τὰ ἀποτέλεσματά των ἐπὶ ζώων δὲν ἥσαν οὐσιωδῶς διάφορα ἀπὸ τὰ ἡμέτερα. Κατὰ τὰ πειράματα ταῦτα ἀπεδείχθη ὅτι ἐπίμυες διατρεφόμενοι καθ' ὅλην τὴν ζωήν των διὰ σιτηρεσίου τὸ ὅποιον περιεῖχεν 25 μέρη παραθείου εἰς τὸ ἐκατομμύριον οὐδὲν σύμπτωμα παρουσίασαν οὔτε ἀπεδείχθη εἰς ταῦτα ἀθροιστικὴ ἐνέργεια τοῦ παραθείου. Ἐλάττωσιν τῆς χολινεστεράσης ἐν τῷ αἷματι παρουσίαζον οἱ ἐπίμυες, ὅταν τὸ σιτηρέσιόν των περιεῖχεν ἄνω τῶν 25 μερῶν παραθείου εἰς τὸ ἐκατομμύριον.

Ἄπὸ τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν προκύπτει ἐπίσης ὅτι οὐδὲν σύμπτωμα δεικνύουν οἱ παρουσιάζοντες μικρὸν ἐλάττωσιν τῆς χολινεστεράσης (χρόνος μέχρι 27'). Βεβαίως ἐπειδὴ πρόκειται περὶ σιτίου καταναλισκομένου καθημερινῶς θὰ ἀπαιτηθῇ μακρὰ πεῖρα, ὅπως βεβαιωθῶμεν κατὰ πόσον ἐπιδρᾷ ἡ ὅχι δυσμενῶς ἐπὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τῶν ἀτόμων ἡ παρατηρουμένη μικρὰ ἀπορρόφησις παραθείου. Ἀπὸ τὰ περιγραφόμενα ἐπίσης ἀνωτέρω περιστατικὰ ἐλαφρῶν δηλητηριάσεων προκύπτει τὸ γνωστὸν ἀλλωστε ὅτι ἡ δι' ἀτροπίνης θεραπευτικὴ ἀγωγὴ τῶν δέξιων δηλητηριάσεων διὰ παραθείου εἶναι λίγην ἀποτελεσματικὴ καὶ ἀμεσος. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅμως τῶν δέξιων τούτων δηλητηριάσεων ἐπιβάλλεται ἡ ληψίς τῶν μέτρων προστασίας τῶν ψεκαστῶν.

Πολλὰς χάριτας δοφείλομεν εἰς τὸν κ. Márthor Metallηρὸν καὶ Ἀντώνιον Παπαδόπουλον, οἱ διόποιοι ποικιλοτρόπως συνέβαλον εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας ταύτης.

SUMMARY

This is a second investigation (for the first investigation see previous communication this journal. Vol. 31, 1956 pp 91-96) in the Island of Corfu. The new findings can be summarized as follows:

The whole - blood ChE activity of 666 individuals has been measured. The same field test for whole - blood ChE was used. 393 of these individuals were consuming for the last 9 months olive oil containing residues of parathion (on the average 15 parts per million). 160 other individuals might have consumed such oil and 113 have not ingested such olive oil.

The whole - blood ChE activity of 476 individuals out of 666 was found to be within normal limits. In 183 individuals the whole - blood ChE

activity showed very slight reduction. On the whole the ChE activity was somewhat higher than in the previous investigation. Only in 7 individuals who were sprayers the whole-blood ChE activity showed a greater reduction. After atropine injection the ChE increased and in five cases returned to normal.

It is worth mentioning that 86 individuals were tested in the first investigation as well as in the second, six months later. Whether in the first investigation 58 out of these individuals showed whole-blood ChE activity within normal limits, in the second investigation their number increased to 68. Moreover, 28 individuals showed reduced whole-blood ChE activity in the first investigation their number decreased to 18 on the second investigation.

From the above results we might draw the conclusion that no increased sensitivity is acquired towards further ingestion of traces of parathion. But on the contrary the toxicity of residues of parathion in olive oil is probably diminished progressively.

(From the Pharmac. Dept. of the University of Athens).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. ΛΟΓΑΡΑΣ, A. A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ και N. ΚΑΡΥΔΗΣ, Συμβολή εἰς τὴν φαρμακολογίαν τοῦ παραθείου. *Πρωτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν* 31, 1956, σ. 91-96.
2. G. LIMPEROS και K. RANTA, *Science*, 117, 1953, σ. 454.
3. D. R. DAVIES και J. D. NICHOLLS, *Brit. Med. J.* 4 Ιουνίου 1955, σ. 1373.
4. A. J. LEHMAN, A. HATZELL και J. C. WARD, Effects on beneficial forms of life, crops and soil and Residue hazards εἰς τὴν ἔκθεσιν πρὸς τὸ Council on Pharmacy and Chemistry τῆς American Medical Association ὑπὸ τὸν τίτλον Pharmacology and Toxicology of certain organic phosphorous insecticides. *J. A. M. A.* 144, 1950, σ. 108.
5. E. MAIER, Serum-Cholinesterase und Leber-Erkrankungen. *Deutsche Mediz. Wochens.* 81, 1956, σ. 1674.

ΙΣΤΟΡΙΑ.—'Ανέκδοτοι ἐπιστολαὶ τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἐλλήνων ὁρφανοπαίδων, ὑπὸ Ἐλένης Ε. Κούκην. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Μπρατσιώτου.

'Ἐρευνῶσα τὸν παρελθόντα Ἰούλιον τὸ Καποδιστριακὸν Ἀρχεῖον εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἰονίου Γερουσίας Κερκύρας, εὗρον καὶ τὸν ὅπ' ἀριθμὸν 388 Φάκελον. Ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς χειρογράφου αὐδίκος μὲ 45 ἡριθμημένα φύλλα καὶ μὲ ἄγνωστον εἰς ἐμὲ γραφικὸν χαρακτῆρα. Εἰς τὸ ἔξωφυλλον, δι' ἀλλης χειρός, ἦτο γραμμένον: Βιβλίον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἐλλήνων ὁρφανῶν τῶν εὑρισκομένων εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Μὲ εὖλογον ὅμως ἐκπληξεῖν ἔξ αρχῆς διεπίστωσα, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐπιστολῶν